

“Ik ben maar een eenvoudige verfboerin”

Elkaars waarde in de keten zien

In december werd tijdens de jaarvergadering van de Vereniging van Verf- en Drukinktfabrikanten VVVF de voorzittershamer overgedragen aan Marlies van Wijhe, al tien jaar directeur van verfproducent Van Wijhe BV (bekend van onder meer merknaam Wijzonol) en op 29 maart uitgeroepen tot Zakenvrouw Van het Jaar. Van Tweede Kamervoorzitter Gerdi Verbeet kreeg ze de Prix Veuve Clicquot, die in bijna twintig landen wordt uitgereikt om vrouwelijk ondernemerschap te stimuleren. Vakblad Oppervlaktetechnieken had haar al gestrikt voor Thema Coatingtechniek, en zat dus voor het vrouwelijke aspect meteen op de eerste rij. Ze heeft het niet zo op ‘vrouwenprijzen’, maar haar belofte om verf meer op de kaart te zetten is op deze wijze wel érg stormachtig ingevuld, getuige de vele interviewverzoeken die haar nu overstelpen.

De medewerkers zijn apetrots op hun directeur, hoewel ze zelf benadrukt dat het een teamprestatie is geweest om het bedrijf zó sterk te positioneren.

Een landkaart met “Bergen van Werk” hangt op haar kantoor, dat vol bloemen en presentjes staat. “Die kaart is van een vriendin van me die me al heel lang kent. Ik kreeg hem toen ik mijn vader ging opvolgen.” Daarmee is het onderwerp op het begrip ‘familiebedrijf’ gebracht, want ze is vierde generatie (Van Wijhe Verf is opgericht in 1916), hoewel ze eerst helemaal niet van plan was het bedrijf over te nemen. Toen ze er een tijdje op de werkvloer had meegedraaid als vakantie-hulp, was ze echter alsnog verkocht. “Waar je mee omgaat, word je mee besmet,” aldus deze tussen de blikken opgegroeide ondernemersdochter. “Uiteindelijk kruipt het bloed waar het niet gaan kan.”

U bent Zakenvrouw van het Jaar 2010, met onder meer als criterium ‘succesvolle vrouw in een mannenbolwerk’. Hoe krijgen we meer dames ons vakgebied in? Je moet eigenlijk congressen bezoeken om er regelmatig een tegen te komen, lijkt het wel...

“Eigenlijk heb ik het niet zo op vrouwenprijzen, maar ik hoop te laten zien dat dit ook interessante werkgebieden zijn. Vanuit heel veel facetten is het goed dat er aandacht aan besteed is. Ook vanuit de eigen vakkring krijg ik positieve reacties, zoals in de Eisma’s Vakpers. Die plaatste een column waarin stond dat dit goed is voor de branche, die altijd in een wat negatieve hoek zat. ‘Goed gedaan wijffie’ stond er, dat vond ik

heel leuk. En ik merk dat leveranciers, collega-fabrikanten en klanten allemaal zeggen: ‘het is goed voor de branche, een opsteker voor ons allemaal’. Het bedrijf staat er ook financieel goed voor en heeft duurzaamheid hoog in het vaandel staan. Binnen de VVVF is dat ook heel belangrijk, evenals innovatie. Duurzaamheid staat dicht bij me, dus ik hoef niet ingewikkeld te doen om doelstellingen te helpen bepalen en issues belangrijk te maken.”

Duurzaamheid is een driedelig begrip: technisch duurzaam, dus levensduurverlenging waar verf natuurlijk mede voor gemaakt wordt; ecologische duurzaamheid, dus niet ten koste van toekomstige generaties; en de maatschappelijke duurzaamheid: hoe gewenst of acceptabel is een activiteit? Op de eerste twee punten is de coatingtechniek goed bezig, het derde blijft jammerlijk achter. Wat denkt de VVVF daaraan te kunnen doen?

“De maakindustrie is ontzettend belangrijk en wordt ondergewaardeerd. We zijn al druk bezig het imago te verbeteren. Maar wat we moeten bereiken is dat de overheden dit soort argumenten accepteren: het is altijd ingewikkelder een chemisch bedrijf te vestigen dan een accountantskantoor te krijgen. Voor ambtenaren is het een *black box*, ze weten niet precies wat er gebeurt in dit soort industrieën. Dus neigen ze het weg te schuiven, want onbekend maakt onbe-

mind. We zouden ze nieuwsgieriger moeten maken over waarom we onszelf belangrijk vinden.”

Daar komen we dan een beetje laat bij opdagen: zelfs in een milieukundeopleiding zit weliswaar van alles over levenscyclusanalyses, maar de hierin zwaarwegende levensduurverlenging – bijvoorbeeld door verduurzamingstechnieken zoals deklagen – valt onder de categorie ‘vervuilende activiteiten’. Dan zijn medewerkers van beleidsvoorbereidende en handhavende instanties toch jarenlang getraind om te denken dat industrie iets is dat tot ons nationale verleden zou moeten behoren?

“Die vraag bevestigt mijn vermoeden. Vorig jaar heb ik met minister Van der Hoeven van Economische Zaken aan tafel gezeten, en heb ik de maakindustrie aangekaart. Er moet meer aandacht voor deze tak van sport komen. Ze zei dat ze er in de industriënota meer bij stil zal staan, maar ik vraag me dan af wat er uiteindelijk met zo’n nota gebeurt.”

De overheid heeft ook nog een andere positie dan die van het stellen van de beleidskaders en het scheppen van voorwaarden voor het industrieklimaat. Via semi-overheden en de infrastructuur kopen overheden en de daaraan gekoppelde diensten veel schilder- en conserveerwerk in. Als er iets misgaat, krijgt de uitvoerder vaak de schuld, maar de ‘gevaarendriehoek’ bestaat evenzeer uit de verf en de opdrachtgever ofwel het bestek. Trekken die dan samen op?

“Die drie hangen samen, want bijvoorbeeld de weerscondities waaronder de verf wordt aangebracht is ook belangrijk, en dus de planning door de opdrachtgever. Verf-fabrikanten hebben ook speciale verven voor vierseizoenenonderhoud ontwikkeld (in de dagelijkse praktijk bekend onder de wellicht voor meerdere uitleg vatbare en dus minder geschikte term ‘doorwerkverf’ – red.). Het Ministerie van Defensie verdeelt het onderhoud wel over het seizoen, ik heb daarover eens een interview gehad met minister Eimert van Middelkoop voor ons bedrijfsblad Uit de Verf. Met zijn drieën moet je beoordelen hoe het beste resultaat gehaald kan worden. Nederland is een heerlijk uitdagend land met soms ongunstige weersomstandigheden. Dat vraagt wat van verf, daar moet je in je uitvoering en planning soms beperkingen aanbrengen.”

De overheid zou duurzaam gaan inkopen, daar is een officiële richtlijn voor, maar de

Marlies van Wijhe groeide op tussen de verfblikken en is nu het boegbeeld van de VVVF. (foto: Hans Westerink)

Total Cost Of Ownership is bij Metaalconservatie slechts een ‘aandachtspunt’ en geen ‘criterium’. Technisch zeer duurzame maar in eerste aanschaf iets duurdere deklaagsystemen moeten dus nog een ronde wachten?

“Binnen de VVVF hebben we het daar ook uitgebreid over gehad, maar als branche zijn we bij de Criteria voor Duurzaam Inkopen niet of tenminste te laat bij betrokken geweest. Ambtenaren zijn eigenlijk te enthousiast van start gegaan, die Criteria zijn nog niet af. Wij zijn trouwens niet de enige branche die daar tegenaan loopt. De opzet van de overheid is prima geweest, maar de industrie was er te weinig bij betrokken. We hebben aan het eind nog van alles kunnen proberen, maar de tekst zoals men die wilde uitbrengen was al bijna klaar. Het vergt uiteindelijk een cultuurverandering. Dat kunnen we alleen maar bereiken door met ons allen voet bij stuk te houden en door een goede ketenaanpak. Ik ben wel blij dat door die gekke crisis het begrip duurzaamheid uit het circuit van geitenwollensokken is getrokken: je mag zéppen dat je je zorgen maakt om grondstoffen die opraken. Maar dat kost misschien wel een generatie.”

Maar het Europees geaccepteerde EMVI-principe, Economisch Meest Voordelige Inschrijving, dat een duurdere eerste aanschaf rechtvaardigt als er maar langetermijnvoordelen tegenover staan, heeft dat de afgelopen ja-

“Iedereen moet zijn eigen kennis en specialisaties hebben, maar mét elkaar kun je er het beste rendement uit halen.”

ren toch ook niet gebracht?

“Maar de *sense of urgency* was er niet, en nu wel! Zo komt het op mij over. Als je vraagt ‘wat is duurzaamheid?’ krijg je van tien mensen tien verschillende verhalen. Maar dat is net als met meer vrouwen in dit werk: dat duurt ook een generatie.”

De Nederlandse oppervlaktetechniek kent tal van verenigingen en instanties die zich richten op onderzoek, opleiding, belangenbehartiging en evenementen. Ziet u vooral toekomst voor technische specialisaties daarin, of eerder voor ketengeoriënteerde organisaties die meerdere processtappen in de waardetoevoeging bestrijken?

“Ik denk dat het ene niet zonder het andere kan. Wat we binnen de verf willen is ketenduurzaamheid: iedereen moet zijn eigen kennis en specialisaties hebben, maar mét elkaar kun je er het beste rendement uit halen. Dus je hebt kennis en specialisatie maar ook elkáar nodig om het effectief te krijgen. Met name het ketendenken is in opkomst. Maar je moet wel elkaars waarde blijven zien, zodat ieder zijn eigen rol kan vervullen.”

Wat is uw tip aan lakapplicatiebedrijven in deze economische afkoelperiode?

“Mijn tip voor lakapplicatiebedrijven...: houd het hoofd koel!”

MEER INFORMATIE

De Vereniging van Verf- en Drukinkt-fabrikanten is de brancheorganisatie die de belangen van de Nederlandse verf- en drukinkt-industrie behartigt. In dat kader streeft zij naar gunstige omgevingsvoorwaarden voor productie van en handel in verf en drukinkt binnen Nederland. Alle leden van de VVVF nemen deel aan het Coatings Care®-programma dat de veiligheid en gezondheid van medewerkers, gebruikers en omgeving beschermt.

www.VVVF.nl

